

A központi költségvetés finanszírozása és adósságának alakulása

2020. november

1. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága november végéig 5457,5 milliárd forinttal **növekedett** a következő négy tényező eredményeképpen:

- **Az első tényező** a nettó forintkibocsátás 3519,6 milliárd forint összegben, ami a költségvetés hiányát finanszírozza.
- **A második – növelő hatású – tényező** a nettó devizakibocsátás, amely 1518,3 milliárd forinttal növelte a költségvetés adósságát.
- **A harmadik – szintén növelő hatású – tényező** a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett gyengülése, amely az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értékét 446,7 milliárd forinttal növelte.
- **A negyedik – fentiekkel ellentétes, csökkentő hatású – tényező** a deviza-keresztárfolyamok változása és egyéb tényezők miatt bekövetkezett mark-to-market betétállományok csökkenése 27,1 milliárd forint összegben.

Az előzetes adatok szerint november végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbiak szerint alakult:

A központi költségvetés adósságának alakulása 2020-ban, milliárd forint

	2019. december 31.		kibocsátás (növekedés)	törlesztés (csökkenés)	egyéb változás	nettó változás	2020. november		változás
	előzetes állomány	Megoszlás	I-XI hónap				előzetes állomány	Megoszlás	százalékpont
1. Forint	24 357,094	82%	11 457,623	7 937,975	0,000	3519,649	27 876,742	79%	-2,7%
1.1. Hitel	1 208,122	4%	0,000	46,507	0,000	-46,507	1 161,614	3%	-0,8%
1.1.1. Külföldi	1 208,122	4%	0,000	46,507	0,000	-46,507	1 161,614	3%	-0,8%
1.1.2. Belföldi	0,000	0%	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0%	0,0%
1.2. Állampapír	23 148,972	78%	11 457,623	7 891,467	0,000	3566,156	26 715,128	76%	-2,0%
1.2.1. Piaci értékesítésű	23 109,794	78%	11 457,623	7 891,467	0,000	3566,156	26 675,950	76%	-1,9%
1.2.1.1. Kötvény	13 378,485	45%	5 536,955	1 954,907	0,000	3582,047	16 960,533	48%	3,2%
1.2.1.2. Diszkont kincstárjegy	657,288	2%	1 656,102	1 635,149	0,000	20,953	678,241	2%	-0,3%
1.2.1.3. Lakossági állampapír	9 074,021	31%	4 264,566	4 301,410	0,000	-36,844	9 037,177	26%	-4,9%
1.2.2. Nem piaci értékesítésű	39,178	0%	0,000	0,000	0,000	0,000	39,178	0%	0,0%
2. Deviza	5 121,190	17%	2 520,913	1 002,640	446,666	1964,939	7 086,129	20%	2,9%
2.1. Hitel	825,439	3%	172,528	54,031	76,664	195,162	1 020,601	3%	0,1%
2.1.1. Külföldi	825,439	3%	172,528	54,031	76,664	195,162	1 020,601	3%	0,1%
2.1.2. Belföldi	0,000	0%	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0%	0,0%
2.2. Állampapír	4 295,752	14%	2 348,384	948,610	370,002	1769,776	6 065,528	17%	2,8%
2.2.1. Külföldi	3 713,468	13%	2 301,449	922,575	316,829	1695,703	5 409,170	15%	2,9%
2.2.2. Belföldi	582,284	2%	46,936	26,034	53,172	74,073	656,357	2%	-0,1%
Összesen	29 478,284	99%	13 978,536	8 940,615	446,666	5 484,587	34 962,871	99%	0,2%
Egyéb kötelezettség	203,686	1%	523,742	567,349	16,505	-27,102	176,585	1%	-0,2%
MINDÖSSZESEN	29 681,970	100%	14 502,278	9 507,964	463,172	5 457,486	35 139,456	100%	0,0%

A központi költségvetés devizaadóssága november végéig 1964,9 milliárd forinttal 7 086,1 milliárd forintra növekedett az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság részaránya a 2019. év végi 17 százalékos szintről elérte a 20 százalékos szintet a teljes adósságon belül. A növekedés hátterében elsősorban az év során végrehajtott kötvénykibocsátások állnak: Magyarország első nemzetközi Zöld Kötvényének június eleji kibocsátása 518,4 milliárd forint (1,5 milliárd euró) összegben, az április végén kibocsátott 707,6 milliárd forint (1-1 milliárd euró) összegű devizakötvény kibocsátás, illetve a szeptemberben japán jenben denominált ún. Szamuráj-kötvények kibocsátása 180,3 milliárd forint (62,7 milliárd jen) összegben. Novemberben, 2021. évre vonatkozó előfinanszírozási céllal került kibocsátásra 895,2 milliárd forint (2,5 milliárd euró) összegű kötvény. Egy 10 éves és egy 30 éves futamidejű 1,25-1,25 milliárd euró értékű kötvény, amely kibocsátások átmenetileg hozzájárultak a devizaadósságráta megemelkedéséhez, azonban az év hátralévő részében a devizaadósság ráta kismértékű csökkenése várható.

A költségvetés forintadóssága november végéig 3519,6 milliárd forinttal nőtt, és 27 876,7 milliárd forintot ért el, a forint részarány a teljes államadósság 79%-át teszi ki. 2019. decemberében ez az arány 82% volt.

2020. november végén a lakossági állampapírok állománya 9 037,2 milliárd forintot tett ki, ami 36,8 milliárd forint csökkenést jelent 2019. december vége óta. A csökkenést az egyéb intézményi befektetők tulajdonában lévő lakossági állampapírok lejáratja okozta.

A lakossági állampapírkereslet döntő hányadát a Magyar Állampapír Plusz értékesítése képezte. A kizárólag lakossági ügyfelek által vásárolható Magyar Állampapír Plusz állomány november végéig 1731,9 milliárd forinttal növekedett, hó végére 4 867,9 milliárd forintot ért el. A nyomdai úton előállított Magyar Állampapír Plusz állománya 182,0 milliárd forint növekedés következtében 242,2 milliárd forint volt hó végén. Az egy évnél hosszabb futamidejű Prémium Magyar Állampapír állománya az intézményi befektetők tulajdonában lévő jelentős összegű lejárat, illetve a forgalmazóktól történő visszavásárlás következtében 2020. november végén 246,5 milliárd forinttal csökkent, amely így 2 271,9 milliárd forintot tett ki.

A már nem értékesített Bónusz Magyar Állampapír 389,8 milliárd forint csökkenést követően 61,6 milliárd forintos állománnyal zárt hó végén. A szintén nem forgalmazott kétéves futamidejű, fix

kamatozású állampapír állománya 155,5 milliárd forinttal 59,7 milliárd forintra mérséklődött november hó végéig. Az Egyéves Magyar Állampapír állománya 1 103,4 milliárd forint volt november végén, ami 1054,6 milliárd forinttal alacsonyabb a 2019. év végi állománynál. Az Egyéves Magyar Állampapír állomány csökkenés oka az intézményi lejáratok mellett, hogy a lakossági befektetők lejáró értékpapírjaikból képződő bevételeiket Magyar Állampapír Plusz vásárlására fordítják.

Az ÁKK Zrt. november hó folyamán 71,7 milliárd forint összegben vásárolt vissza lakossági állampapírokat a forgalmazó bankoktól.

A külföldi befektetők állampapír állománya novemberben 43,1 milliárd forinttal növekedett az előző hónaphoz képest. A külföldi állomány 99,7%-a, 4 436,0 milliárd forint államkötvény és 0,3%-a, 13,9 milliárd forint diszkontkincstárjegy. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje november végén 5,9 év volt, amely enyhén emelkedett az előző hónap végéhez képest.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swap műveleteket köt, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre kerülő fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. Az elmúlt években az egyéb devizák (főként az USD) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya 27,1 milliárd forinttal csökkent. November végén az állomány 176,6 milliárd forintot tett ki, ami a teljes államadósság 0,5%-át teszi ki.

2. Kamatok, hozamok alakulása

A *diszkontkincstárjegyek* novemberi aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,7-ről 2,2-re csökkent. A *kötvénnyauctionokon* a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,5-ről 2,2-re mérséklődött.

A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó novemberi aukcióján a hozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz képest 7 bázisponttal csökkent, és 0,42%-ot tett ki. A *12 hónapos kincstárjegy* utolsó novemberi aukcióján a kialakult átlaghozam 0,48% lett, amely 22 bázisponttal alacsonyabb az októberi értéknél.

A *3 éves kötvénnyauctionon* a hozam 0,98%-ot tett ki, amely 28 bázisponttal alacsonyabb, mint az utolsó októberi aukción kialakult átlaghozam. Az *5 éves kötvény* utolsó novemberi aukcióján az átlaghozam 1,50%-ot ért el, amely 21 bázisponttal elmarad az utolsó októberi aukción kialakult átlaghozamtól. A *10 éves kötvénnyauction* 2,18%-os átlaghozama 10 bázisponttal alacsonyabb, mint az utolsó októberi aukción kialakult átlaghozam. A *15 éves kötvénnyauction* 2,32%-os átlaghozama 33 bázisponttal elmarad az utolsó októberi aukción kialakult átlaghozamtól. A *20 éves kötvénnyauction* 2,50%-os átlaghozama 18 bázisponttal alacsonyabb, mint a megelőző októberi aukció átlaghozama.

Budapest, 2020. december 9.

Kurali Zoltán
vezérigazgató